

CE İŞARETİ

"CE işareti" nedir?

CE işareti, Avrupa Birliği'nin, teknik mevzuat uyumu çerçevesinde 1985 yılında benimsediği Yeni Yaklaşım Politikası kapsamında hazırlanan bazı Yeni Yaklaşım Direktifleri kapsamına giren ürünlerin bu direktiflere uygun olduğunu ve ürünün imalatçısı ve yetkili temsilcisi tarafından veya direktifte zorunlu kılınmış ise bir üçüncü taraf uygunluk değerlendirme kuruluşu (onaylanmış kuruluş vs.) tarafından gerekli bütün uygunluk değerlendirme faaliyetlerinden geçtiğini gösteren bir Birlik işaretidir. "CE" İşareti, ürünün ilgili teknik düzenlemesine uygun olduğunu ve ürünlerin amacına uygun kullanılması halinde insan can ve mal güvenliği, bitki ve hayvan varlığı ile çevreye zarar vermeyeceğini gösteren bir işarettir. İlgili direktif bu temel gereklerden bir kısmının veya tamamının karşılanmasına yönelik olabilir. Bunun yanı sıra, CE İşaretini gerektiren direktiflerin bazıları güvenlikten farklı boyutlarla (örneğin; elektromanyetik uyumluluk, enerji verimliliği gibi) da ilgili olabilmektedir.

CE işareti aşağıdaki şekilde sembolize edilmektedir:

"CE işareti" neden önemlidir?

"CE işareti", Avrupa Birliği'nin uyulması mecburi olan birtakım Yeni Yaklaşım Direktifleri kapsamında yer alan ürünlere konulan bir işaret olduğu için, söz konusu mevzuat kapsamına giren ve AB üyesi ülkelerde ve Türkiye'de piyasaya arz edilecek olan ürünlerin bu işareti taşıması zorunludur. Diğer bir ifadeyle, bu işaret, ürünlerin, AB üyesi ülkelerde serbest dolaşıma çıkabilmesi için bir çeşit pasaport işlevi görmektedir. Türkiye'nin de Avrupa Birliği mevzuatını uyumlaştırarak benzer mevzuatı uygulamakta olması nedeniyle, ilgili mevzuatın yürürlüğe girmesiyle birlikte, ülkemizde piyasaya arz edilecek ürünlerin de bu işareti taşıması zorunlu hale gelmektedir.

"CE İşareti" uygulaması ile ilgili olarak Türkiye'deki durum nedir?

Türkiye ile AB arasında gümrük birliğini tesis eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın (OKK) 8-11. maddeleri, malların serbest dolaşımının temini amacıyla ticarete teknik engellerin kaldırılması konusundaki AB araçlarının ülkemiz iç mevzuatına dahil edilmesini öngörmektedir. Bu kapsamda, AB'nin ticarete teknik engellerin kaldırılması konusundaki mevzuatının listesi ile bu mevzuatın Türkiye tarafından uygulanma koşul ve kuralları 2/97 sayılı OKK ile belirlenmiştir.

Ticaret Bakanlığı'nın koordinasyonunda yürütülen çalışmalar neticesinde söz konusu Topluluk mevzuatını uyumlaştıracak olan kamu kuruluşları 15.1.1997 tarihli ve 97/9196 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilmiştir. Anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan bu görevlendirme çerçevesinde, ilgili kamu kuruluşları tarafından yürütülmekte olan mevzuat uyum çalışmalarının bir kısmı sonuçlandırılmış, bir kısmının çalışmaları ise devam etmektedir. AB

mevzuatı güncellendikçe, paralel şekilde Türkiye tarafından da güncellemeler yapılmaktadır. Bu çalışmalar arasında yer alan bir kısım AB mevzuatı, ürüne "CE" işareti konulmasını öngörmektedir.

Diğer taraftan, ülkemizin 1999 yılındaki AB'nin Helsinki Zirvesi'nde "AB Tam Üyeliğine Adaylık" statüsü kazanmasından sonra AB ile ilişkilerimiz Gümrük Birliği'nin yanısıra yeni bir temele oturmuştur. Teknik mevzuat uyumu çalışmaları da böylece yeni boyut kazanmış olup, bundan sonraki süreçte hazırlanan "ulusal program"la uyumu yapılacak AB teknik mevzuatının sayısı da artmıştır.

Uyumu yapılan teknik mevzuatın hukuki altyapısını oluşturmak üzere, ilgili kamu kuruluşlarının da katkısıyla, Ticaret Bakanlığı (mülga Dış Ticaret Müsteşarlığı) tarafından hazırlanan 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun, 11 Temmuz 2001 tarihli ve 24459 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup; 11 Ocak 2002 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Bahse konu Kanuna istinaden hazırlanan "Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik", "CE Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik" ve "Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik" 17 Ocak 2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, 11 Ocak 2002 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Kanun'un diğer bir uygulama yönetmeliği olan "Teknik Mevzuatın ve Standartların Türkiye ile Avrupa Birliği Arasında Bildirimine Dair Yönetmelik" ise 3 Nisan 2002 tarihli ve 24715 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup; 3 Mayıs 2002 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Ancak söz konusu Kanun ile uygulama yönetmeliklerinin 11 Ocak 2002 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi, ürünlere CE işareti iliştilirilmesi zorunluluğunun da bu tarihte başlayacağı anlamına gelmemiştir. Ülkemizde üretilerek iç piyasaya arz edilecek olan ürünlerin CE İşareti taşımasının zorunlu olabilmesi için, ilgili Bakanlıklar ve kamu kuruluşları tarafından hazırlanan ve ürünlere CE İşareti iliştilirilmesini öngören teknik mevzuatın Türkiye'de yürürlüğe girmesi gerekmiştir. Teknik mevzuat uyumunun pratikte uygulanabilir olması için sadece direktifleri uyumlaştıran yönetmeliklerin yürürlüğe girmesi yeterli olmayıp, bu direktiflerin atıfta bulunduğu uyumlaştırılmış standartların da ülkemizde "Uyumlaştırılmış Ulusal Standart" haline getirilmesi ve iç mevzuatımıza aktarılması gerekmiştir. Bu ise, kendi teşkilat yasası ve bu yasaya istinaden 4703 sayılı Kanun'da yapılan görevlendirmeye göre Türk Standardları Enstitüsü tarafından yerine getirilmektedir. "Uyumlaştırılmış Ulusal Standart" haline getirilmiş olan standartların yetkili kuruluşlar tarafından ilgili olduğu yönetmelik ve referans numaralarıyla birlikte Resmi Gazete'de duyurulması gerekmektedir.

Bu durumda, ülkemizde CE İşareti için tek bir uygulama tarihi söz konusu olmayıp, uygulama ilgili ürün mevzuatının yürürlüğe girmesiyle peyderpey başlamaktadır. Bu çerçevede, üreticilerimizin ilgili mevzuatı hazırlayarak yürürlüğe koyan yetkili kamu kuruluşları ile yakın ilişki kurmaları büyük önem taşımaktadır.

“CE işareti” olmazsa ne olur?

Dış ticaretimiz açısından, bu işareti taşıması gerektiği halde taşımayan ürünün AB üyesi ülkelere ihracatı mümkün değildir. İç pazarımız açısından ise, mevzuat uyumu tamamlanmış ve zorunlu uygulamaya girmiş ürün yönetmelikleri kapsamına giren ürünlerden CE İşareti taşıması gerektiği halde taşımayan ürünlerin ülkemiz piyasasına arz edilmesi de mümkün bulunmamaktadır.

Hangi ürünlerde bu işaret bulunmalıdır?

CE İşareti, AB'nin, teknik mevzuat uyumu çerçevesinde 1985 yılında benimsediği Yeni Yaklaşım Politikası kapsamında hazırlanan bir kısım Yeni Yaklaşım Direktifleri içerisinde yer alan ürünlerde kullanılmaktadır. Bilindiği gibi, AB Direktiflerinin ülkemizde uygulanabilmesi için bu direktiflere paralel olarak ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan "ürün yönetmelikleri" aracılığıyla ülkemiz iç mevzuat sistemine mal edilmesi gerekmektedir (teknik mevzuat uyumu). Direktifleri uyumlaştıran yönetmeliklerin metinlerinin Resmi Gazete'den, ilgili yetkili kuruluşlardan veya bu kuruluşların internet sitelerinden temin edilmesi mümkün bulunmaktadır.

“CE işareti” nin ürüne konulmasının yolları nelerdir?

CE işaretinin ürüne nasıl konulacağı, ürüne bağlı olarak ilgili direktiflerde belirtilmektedir.

Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından imalatçı ve yetkili temsilci sorumludur. Ancak; eğer imalatçı ya da imalatçının yetkili temsilcisi Avrupa Birliğinde veya Türkiye'de yerleşik değilse, ithalatçı ürünün "CE" işareti taşıdığını teyit etmekten sorumludur. Bir başka deyişle, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmek zorundadır. İmalatçının bu işareti ürüne koyabilmesi için çeşitli alternatifler sunulmuştur;

- Bir kısım ürün grupları için (bunlar genelde düşük risk arz eden ve/veya arz ettikleri riskin tespitinin görece kolay olduğu ürünlerdir, örneğin, bazı makinalar), direktifin temel gereklerine uygunluk, imalatçının kendisi tarafından ya kendi test imkanları ya da başka herhangi bir kuruluşun imkanlarının kullanılmasıyla doğrulanabilmekte ve bu ürünler hakkında imalatçının düzenleyeceği uygunluk beyanı ile CE işareti, imalatçı tarafından ürüne konulmaktadır.
- Diğer bir kısım ürünlerin ise (örneğin, bazı tıbbi cihazlar ve bazı makinalar) [NANDO internet sitesindeki](#) yetkili test ve belgelendirme kuruluşları (Onaylanmış kuruluşlar-Notified bodies) tarafından doğrulanması gerekmektedir. Onaylanmış kuruluşun bu incelemesine istinaden, imalatçı CE İşaretini ürüne koymaktadır.

Onaylanmış Kuruluş (Notified Body) nedir? Fonksiyonu nedir?

Avrupa Birliği mevzuatı, CE İşareti taşıması gereken ürünlerden yüksek risk taşıyan ürünlerin, piyasaya arz edilmeden önce konusunda uzman, üçüncü bir taraf olan ve AT Resmi Gazetesi'nde yayımlanmış kuruluşlar tarafından uygunluk değerlendirmesine tabi tutulmasını şart koşmaktadır. Bu ürünlerin test, muayene ve/veya belgelendirmesini yapmak üzere üye ülkeler tarafından altyapısı yeterli görülen test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşları arasından seçilerek AT Resmi Gazetesi'nde yayımlanan kuruluşlar onaylanmış kuruluş (bazı direktiflerde farklı terimler kullanılabilir de genel olarak "notified body" ifadesi kullanılmaktadır.) statüsünü almaktadır. Üye ülkelere belirlenen onaylanmış kuruluşlar Avrupa Komisyonu'na bildirilmekte ve diğer üye ülkelere duyurulması amacıyla bu listeler AT Resmi Gazetesi'nde yayımlanmaktadır. AB ülkelerinde yerleşik olarak faaliyet gösteren onaylanmış kuruluşların isim ve adreslerine [NANDO internet sitesinden](#) ulaşmak mümkündür. Bu kuruluşların teknik açıdan yetkin olmaları gerekmektedir.

Türkiye'de onaylanmış kuruluş bulunmakta mıdır?

Mevzuat uyumunun tamamlandığı Yeni Yaklaşım Yönetmelikleri için ülkemiz de AB üye devletleri gibi onaylanmış kuruluş atama yetkisini elde etmiştir. Ulusal yetkili kuruluşlarımız

tarafından görevlendirilerek faaliyete geçen Türk onaylanmış kuruluşlarına ilişkin Bakanlığımız internet sitesinden veya Avrupa Komisyonu'na ait [NANDO internet sitesinden](#) ulaşmak mümkündür.

İmalatçının her ürün için mutlaka onaylanmış kuruluşa başvurması gerekli midir?

İmalatçının, herhangi bir onaylanmış kuruluşa başvurmaksızın da ürününe CE İşareti koyduğu durumlar bulunmaktadır. Bu husus her bir ürün/ürün grubu için ilgili direktiflerde belirtilmektedir. Bu çerçevede, imalatçının ürettikleri ürünlerle ilgili direktifleri incelemeleri ve ilgili mevzuatı hazırlayarak yürürlüğe koyan kamu kuruluşları ile yakın ilişki kurmaları büyük önem taşımaktadır.

Ülkemizde her ürün grubuyla ilgili olarak onaylanmış kuruluş olacak mıdır?

Onaylanmış kuruluşların mevcudiyeti tamamen piyasa koşullarına göre şekillenmektedir. Sektörün ihtiyacına ve onaylanmış kuruluş potansiyeline göre yetkili kuruluşun aynı alanda faaliyet göstermek üzere birden fazla onaylanmış kuruluş görevlendirmesi söz konusu olabileceği gibi bir alanda onaylanmış kuruluş olmak karlı bir faaliyet olarak görülmezse o alanda hiç onaylanmış kuruluş görevlendirilmeyebilir. Bu durumda, bu alandaki belgelendirme hizmetlerinin AB ülkelerinde yerleşik onaylanmış kuruluşlardan sağlanması söz konusu olacaktır. Bu kuruluşların ülkemizde temsilcilikleri de bulunabilmektedir.

İmalatçılarımızın ne yapması gerekmektedir?

İmalatçılarımız, ürünlerinin hangi direktif/direktifler kapsamına girdiğini tespit ederek, söz konusu direktifleri incelemeli ve bütün unsurlarıyla özümsemeli; gerekiyorsa üretim bandında değişikliğe gitmeli ve buna göre belgelendirme faaliyetlerini gerçekleştirmelidir.

Her Yeni Yaklaşım Direktifi ürüne CE İşareti konulmasını gerektirir mi?

Hayır. Yeni Yaklaşım Politikasının ilklerine göre hazırlanmış olan direktiflerin bazıları ürüne CE işareti konulmasını öngörmemekte olup, bunlarda başka türlü işaretlemeler söz konusu olabilmektedir.

Bu ürün grupları:

- a) Ambalajlama ve Atıkları
- b) Trans-Avrupa Yüksek Hızlı Ray Sistemlerinin Uyumu
- c) Denizcilik Ekipmanı (Gemi Teçhizatı)
- d) Taşınabilir Basınçlı Ekipman
- e) Trans-Avrupa Geleneksel Ray Sistemlerinin uyumu